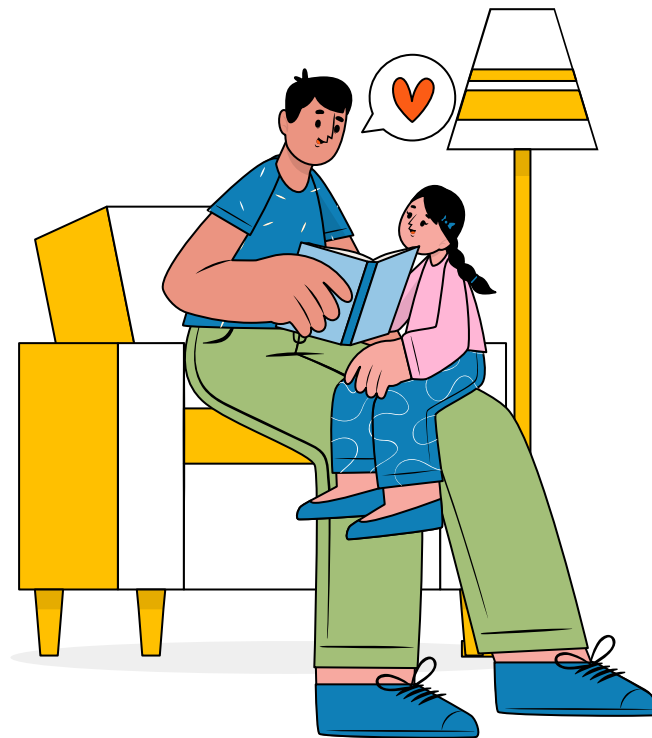

Valori familiale și satisfacția maritală

Rolul mediator stresului parental

Andreea Ursu, Ionela Bogdan, Petruța-Paraschiva Rusu

De ce această temă?

- La nivel individual, satisfacția maritală a fost asociată cu o sănătate mintală mai bună (Simon & Barrett, 2010), niveluri optime de stării de bine (Proulx et al., 2007), niveluri mai ridicate de satisfacție a vieții (Freudiger, 1983), o stabilitate mai mare a relațiilor și o menținere pe termen lung a relațiilor (Gottman & Levenson, 1992) și o performanță profesională mai mare (Renick, Blumberg, & Markman, 1992).
- La nivelul familiei, satisfacția maritală a fost asociată cu funcționarea globală a familiei, cu rezultate școlare mai bune ale copiilor și cu dezvoltarea autocontrolului copiilor (Feldman et al., 1990) și cu o mai mare satisfacție parentală (Rogers & White, 1998).
- Decenii de cercetări au confirmat asocierea dintre stresul parental ridicat și condițiile de sănătate mintală și calitatea vieții părinților (Hsiao, 2016; Wang et al., 2022)

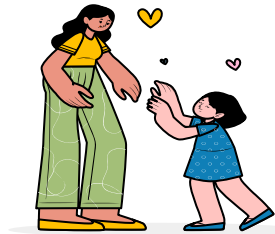
Valori familiale

- Valorile = obiective dezirabile în toate situațiile, servind drept principii de orientare în viața unei persoane sau a unei alte entități sociale (Rokeach, 1973; Schwartz, 1994).
- Valorile motivează comportamentele, funcționează ca standarde și sunt dobândite prin socializare la grupurile dominante și prin experiențele unice de învățare ale indivizilor (Schwartz, 1994).
- Roluri ierarhice – ierarhia rolurilor la nivel familiei (Tatăl este capul familiei; tatăl este cel responsabil pentru folosirea banilor, mama este supusă, cea care aplanează conflictele și care are grija de copii (roluri tradiționale într-o societate patriarhală)
- Relațiile la nivelul familiei – nivel ridicat al obligațiilor copiilor față de membrii familiei, obediența copiilor față de părinți, copiii ar trebui să-și asculte părinții; copiii trebuie să aibă grijă de părinții lor, ar trebui să onorăm și protejăm reputația familiei), responsabilitățile copiilor față de părinți când vor crește, importanța menținerii relațiilor cu familia extinsă (roluri în interiorul familiei extinse – colectivism)

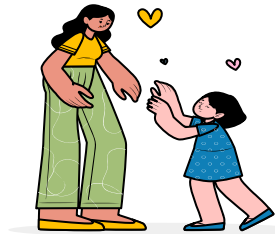
Valori familiale și satisfacția maritală

- Satisfacția maritală se referă la evaluarea globală a relației maritale de către un individ (Hinde, 1997)
- În comparație cu bărbații, femeile sunt mai orientate spre relații și mai dependente de relații (Davis & Greenstein, 2009; Ji, 2015; Qian & Sayer, 2016).
- valorile orientate spre relații ale soțiilor sunt mai influente atât asupra cuplului, cât și asupra satisfacției maritale și a satisfacției vieții fiecărui membru
- Soții, dar nu și soțiile, aveau mai multe șanse să se simtă mulțumiți de căsnicia lor dacă susțineau valoarea că relațiile sunt importante (Chi et al., 2020)
  - Orientarea spre relații a soților poate fi văzută ca o investiție instrumentală și emoțională în relația de cuplu ceea ce poate contribui la o satisfacție maritală mai ridicată

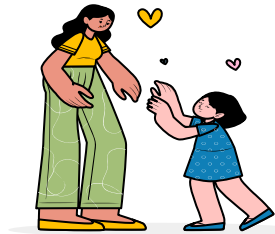
Valori familiale și stresul parental

- stresul parental = sentiment de dificultate resimțit în rolul de părinte, deoarece cerințele asociate cu rolul de părinte depășesc resursele disponibile pentru a face față acestor cerințe (Abidin, 1992).
- Într-un studiu cu 736 de părinți, tații care au avut o susținere mai puternică a valorilor familiei tradiționale au înregistrat niveluri mai scăzute de stres parental. Asocierea dintre orientarea spre relațiile familiale și stresul parental a fost semnificativă, dar slabă (Lo et al., 2023)
- În cazul mamelor, singurul predictor din sferă socială și valorilor culturale a foste sprijinul social informal resimțit de mame - asociat în mod semnificativ cu stresul parental, în sensul că mamele care au primit mai mult sprijin din partea membrilor familiei au înregistrat niveluri mai scăzute de stres parental (Lo et al., 2023)

Stresul parental și satisfacția maritală

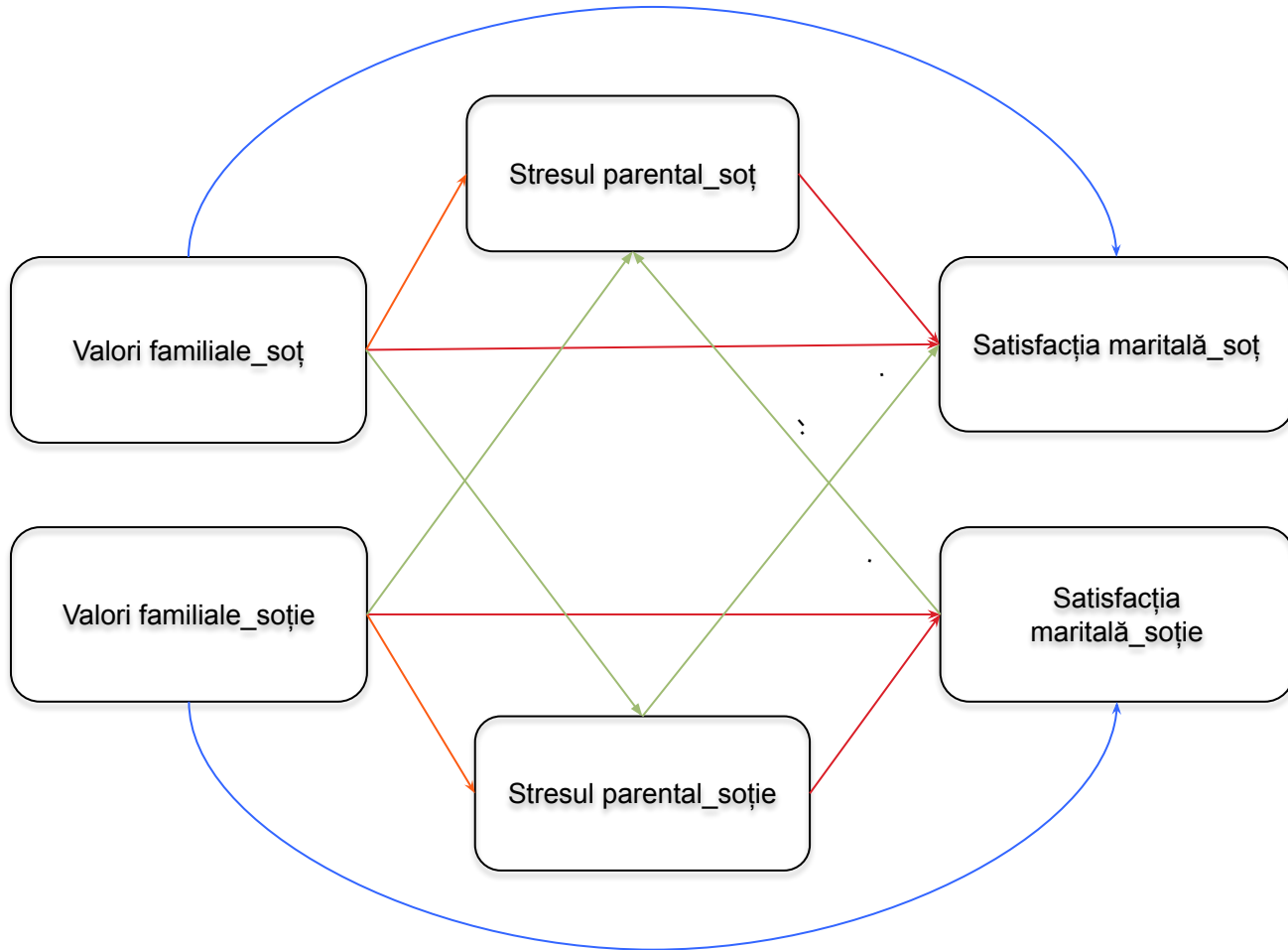
- Satisfacția maritală se referă la calitatea relației și acoperă concepte precum intimitatea, prietenia și acordul, descriind o relație potențial armonioasă, stabilă și de sprijin (Wong & Goodwin, 2009)
- Asocieri negative (medii, mari) între stresul parental și satisfacția maritală (Grych, 2002; Kwok et al., 2015 Matalon et al., 2021)

Obiective

- Obiectiv 1
  - Asocierile dintre valorile familiale ale soțului și ale soției, stresul parental raportat de către ambii parteneri și satisfacția maritală raportată de către ambii parteneri
- Obiectiv 2
  - Analizarea rolului mediator al stresului parental în relația dintre valorile familiale (roluri ierarhice și relația cu familia extinsă și rudele) și satisfacția maritală folosind Modelul APIMem (Actor-Partner Interdependence Mediation Model, Ledermann et al., 2011)

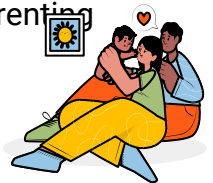

Metodă

- Participanți
  - 302 cupluri, căsătorite, având cel puțin un copil (Mb = 38.92, SDb = 8.93 (22 – 62 de ani); Mf = 35.73, SDf = 8.54 (19 – 61 ani); fiind căsătoriți în medie de 12.49 de ani (SD = 8.34; 1 – 41 de ani)
- Instrumente
  - Valori familiale (Family Values Scale, Georgas, 1999), 14 itemi – 2 subscale – ierarhia rolurilor familiale (tată și mamă) și relațiile în interiorul familiei (extinsă și rudele)
  - Stres parental (The Parenting Stress Index-Short Form (Abidin, 1995);
  - Satisfacție maritală (Relationship Assessment Scale, Hendrick et al., 1998)
- Procedură
  - Obținerea avizului din partea Comisiei de Etică USV
  - Cuplurile au fost invitate să participe de către studenții FSE. Aceștia au primit puncte în plus la notele de la seminar
  - Aceste date – primul val al unui studiu longitudinal în cadrul proiectului Stresul și coping-ul diadic în relațiile de familie: efectele longitudinale asupra dinamicii la nivelul cuplului și asupra comportamentelor de parenting

Rezultate preliminare

Teste t pentru eșantioane pereche – diferențe în funcție de gen

Construct	Mb (SD)	Mf (SD)	t
Valori familiale_relații ierarhice	23.52 (8.33)	20.57 (7.79)	6.79**
Valori familiale_relații cu familia extinsă	46.09 (7.80)	45.20 (7.13)	2.12*
Stresul parental	33.10 (8.97)	34.55 (9.31)	-3.14*
Satisfacția maritală	30.93 (4.22)	30.26 (4.83)	2.97*

Note. * $p < .05$ ** $p < .001$

- Valori familiale – roluri ierarhice (Williams & Best, 1982, 1990)
- Valori familiale – relații în interiorul familiei
- Stresul parental (Hildingsson & Thomas, 2011; Ma et al., 2011; Nomaguchi & Johnson, 2015)
- Satisfacția maritală (Rusu et al., 2018; Jackson et al., 2014; Renshaw et al., 2010)

Rezultate (Ia)

+

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Valori familiale_roluri ierarhice_soț	-							
2. Valori familiale_relații familiale_soț	.43**	-						
3. Stresul parental_soț	.21**	-.25**	-					
4. Satisfacția maritală_soț	-.18**	.20**	-.45**	-				
5. Valori familiale_roluri ierarhice_soție	.56**	.30**	.13*	-.11*	-			
6. Valori familiale_relații familiale_soție	.26**	.52**	-.12*	.12*	.42**	-		
7. Stresul parental_soție	.19**	-.19**	.61**	-.41**	.15**	-.15*	-	
8. Satisfacția maritală_soție	-.19**	-.11*	-.32**	.63**	-.01	.10	-.45**	-

Soți:

- corelații pozitive între roluri ierarhice ale soțului și stresul parental atât al soțului cât și al soției
- Corelații negative între roluri ierarhice ale soțului și satisfacția maritală a soțului cât și a soției sale, și între propriul stres parental și propria satisfacție maritală

Soții:

- corelații pozitive între roluri ierarhice ale soției și stresul parental atât al soției cât și al soțului
- Corelații negative între roluri ierarhice ale soției și satisfacția maritală a soțului dar nu și cu propria satisfacție maritală

Rezultate (Ib)

+

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Valori familiale_roluri ierarhice_soț	-							
2. Valori familiale_relații familiale_soț	.43**	-						
3. Stresul parental_soț	.21**	-.25**	-					
4. Satisfacția maritală_soț	-.18**	.20**	-.45**	-				
5. Valori familiale_roluri ierarhice_soție	.56**	.30**	.13*	-.11*	-			
6. Valori familiale_relații familiale_soție	.26**	.52**	-.12*	.12*	.42**	-		
7. Stresul parental_soție	.19**	-.19**	.61**	-.41**	.15**	-.15*	-	
8. Satisfacția maritală_soție	-.19**	-.11*	-.32**	.63**	-.01	.10	-.45**	-

Soți:

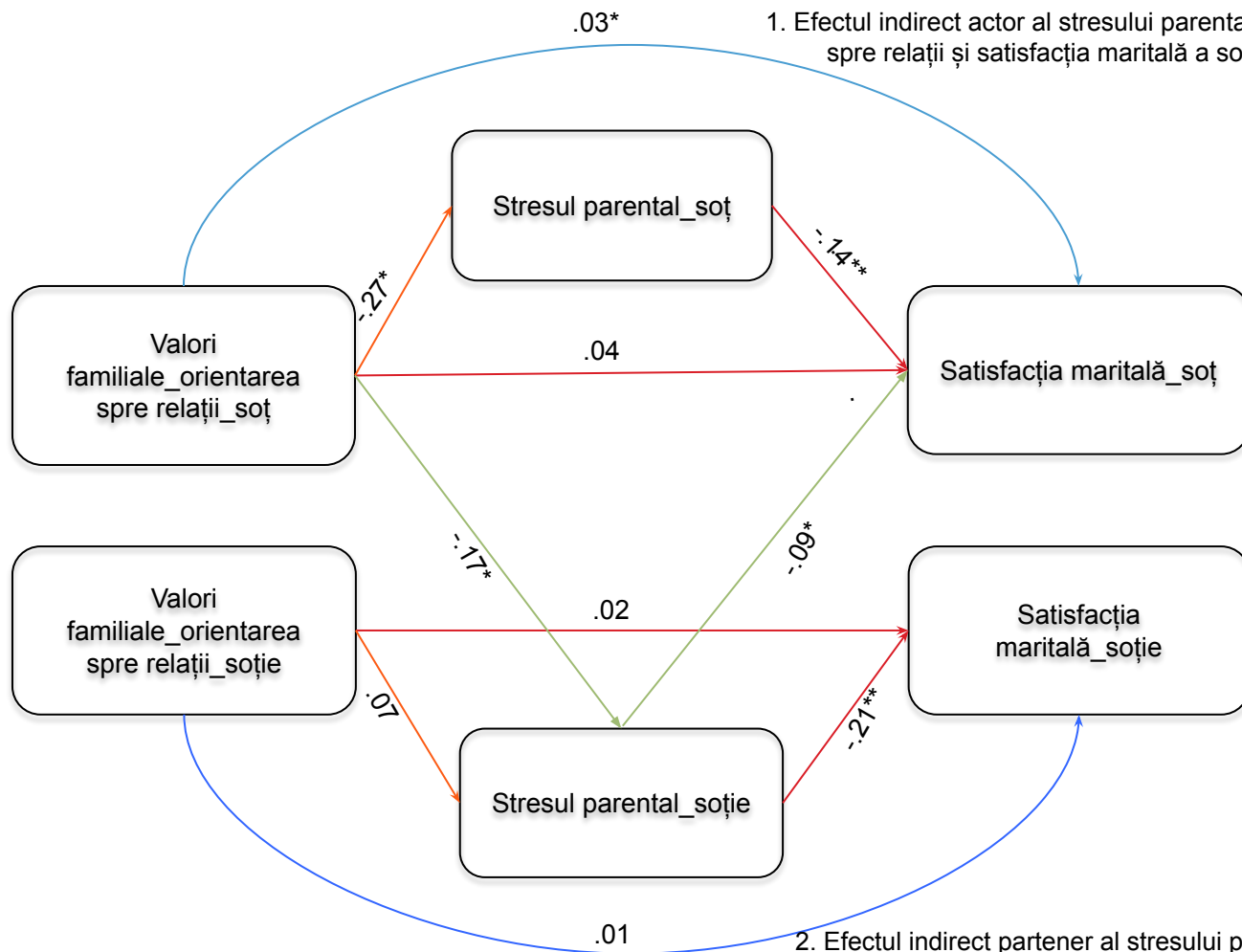
- corelații negative între scorurile la relații familiale ale soțului și stresul parental atât al soțului cât și al soției, dar și cu satisfacția maritală a soției
- Corelații pozitive între scorurile la relații familiale ale soțului și satisfacția maritală a soțului

Soții:

- corelații negative între scorurile la relații familiale ale soției și stresul parental atât al soției cât și al soțului, dar și între propriul stres parental și propria satisfacție
- Corelații pozitive între scorurile la relații familiale ale soției și satisfacția maritală a soțului dar nu și cu propria satisfacție maritală

1. Efectul indirect actor al stresului parental al soțului între orientarea spre relații și satisfacția maritală a soțului (.01; .07)

2. Efectul indirect partener al stresului parental al soției între orientarea spre relații și satisfacția maritală a soțului (-.03; -.002)

Concluzii

- Stresul parental al soțului (efect actor indirect) și stresul parental al soției (efect partener indirect) mediază total, respectiv parțial legătura dintre orientarea spre roluri ierarhice a soțului și propria satisfacție maritală
- Stresul parental al soțului (efect actor indirect) și stresul parental al soției (efect partener indirect) mediază total legătura dintre orientarea spre relații cu familia extinsă a soțului și propria satisfacție maritală

Vă mulțumesc!

Andreea.ursu@usm.ro